ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಸಿ.ಐ.ಟಿ.ಬಿ. ಯವರು ಸ್ಟೈಟುಗಳನ್ನು ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಒತ್ತಡಗಳಿಗೆ ಮಣಿದು ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಡವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸ್ಟೈಟುಗಳು ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ; ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಾ ? ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಕನಿಕರ ತೋರಿಸುತ್ತಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿತಕ್ಕ ಅಪಾದನೆಗಳು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಅಂಥವುಗಳು ಬಂದರೆ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಬಡವರಿಗೆ ಆದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಟೈಟುಗಳನ್ನು ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

STRIKES IN FACTORIES IN THE STATE

235. **Sri. S. KARIYAPPA** (Kanakapura).—

Will the Minister for Labour be pleased to state.—

(*a*) the names of various factories in the State where strikes took place during the last two years ;

(*b*) the nature of steps taken by Governm nt to call off such strikes ?

Sri AZEEZ SAIT (Minister for Labour).—

(*a*) Details furnished in Statement 'A' for 1971 and in Statement 'B' for 1972 placed on the Table of the House*

(*b*) Indicated in column 3 of the Statement placed on the Table of the House.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಮಾಡಿರುವವರು ಈ ಗಾಗಲೇ ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಅವರಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ನಿಂತಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಹಾಕಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಕೈಹಾಕಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಹಾಕಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ಪೋಲೀಸಿನವರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಹಾಕುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹೇಗೆ ಆಯಿತೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲಾದರೂ ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಆಯಿತೆಂದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಲೇಬರ್ ಕಮಿಷನರ್ ಮತ್ತು ಲೇಬರ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕನ್‌ಸಿಲಿಯೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೈ ಹಾಕುವುದು. ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಹತ್ತಿರ ಏನಾದರೂ ಜಗಳ ಪಿಟ್ಟುಗಳಾದರೆ, ಪೋಲೀಸಿನವರು ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಕರಿಸಿ ಸಮಾಧಾನಮಾಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಕೈಹಾಕುವುದು.

---

* Copy placed in the Mysore Legislature Library *vide* No. 17/ dated 19-3-1973.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ತಃಖ್ತೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 168 ಸ್ಟ್ರೈಕ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದಾದಮೇಲೆ ಸರಾಸರಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 7 ರಂತೆ ಆಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ಸ್ಟ್ರೈಕ್ಸ್ ನಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಲೀ ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರಿಗಾಗಲೀ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—1971-72ರಲ್ಲಿ ಪ್ರೈವೆಟ್ ಸೆಕ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ವೇಜಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 32 ಲಕ್ಷ 58 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್‌ಸೆಕ್ಟರಿನಲ್ಲಿ 25 ಸಾವಿರದ 420 ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಟೋಟಲ್ ವ್ಯಾಲುಯೇಷನ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್-ಪ್ರೈವೆಟ್ ಸೆಕ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ 3 ಲಕ್ಷ 93 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟರಿನಲ್ಲಿ 1 ಲಕ್ಷ 49 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು 1972-73ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಪ್ರೈವೆಟ್ ಸೆಕ್ಟರಿನಲ್ಲಿ 12 ಲಕ್ಷ 85 ಸಾವಿರದ 221 ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ 2 ಲಕ್ಷ 44 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಕೂಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಟೋಟಲ್ ವ್ಯಾಲ್ಯು ಆಫ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್-ಪ್ರೈವೆಟ್ ಸೆಕ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ 2 ಕೋಟಿ 33 ಪಕ್ಷದ 77 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ 7 ಕೋಟಿ 3 ಲಕ್ಷದ 90 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಈ ಸ್ಟ್ರೈಕ್ಸ್ ನಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಈ ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ನಡೆಯದೇ ಇರುವಂತೆ ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ಸ್ಟ್ರೈಕ್ಸ್ ನಿಲ್ಲಿಸುವಂಥ ವ್ಯವಹಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಎಂಬುದು ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಇರುವ ಹಕ್ಕು. ಅವರು ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ಸ್ಟ್ರೈಕ್‌ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯ. ಕೆಲವು ಡಿವ್ಯಾಂಡ್ ಮಾತಿ ಇತ್ಯಾ ಕನ್‌ಸಿಲ್ಲಿಯೇಷನ್ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಹಾಗೂ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕೆ ಮೊದಲೇ ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಮಾಡಿ ವಯಲೇಷನ್ ಮಾಡಿರುವುದೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ದುರಾದೃಷ್ಟ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯರ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ ಆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಹುಶಃ ಏನೊಂದು ತೊಂದರೆಗಳು ಇವೆಯೋ ಅವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದು ಕೆಲಸಗಾರರ ಹಕ್ಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ನಾನೂ ಸಹ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ವರ್ಕರ್ಸ್‌ಗೆ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನವರಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳದೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಸೀಕ್ರೆಟ್ ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್ ಕಳುಹಿಸಿರುವುದು ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಆದರಿಂದಲೇ ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಅಶ್ಚಣ ಇಲ್ಲದೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದೂ ಸಹ ಒಂದು ಕಾರಣವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ಅಂತಹ ಯಾವ ಸೀಕ್ರೆಟ್ ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಸೀಕ್ರೆಟ್ ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್ ತಮಗೆ ಹೇಗೆ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂತು ? ಬಹುಶಃ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಪೊನ್ನೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಕೇಳಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

Sri J.P. SARVESH.—Whether it has come to the notice of the Government that in majority of the cases only after strikes the workers are benefited ?

Sri AZEEZ SAIT.—I don't think it is absolutely correct. Government has made it clear that no work no wages and workers have been helped in their legitimate cause. This Government has never been in the habit of encouraging them to strike and get benefits.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಕೆಲಸಗಾರರಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆ ನಮಗೆ ಸೇರಿದ್ದು, ನಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಭಾಗಸ್ಥರೆಂಬ ಭಾವನೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಭಾಗವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದರೆ, ಅದರಿಂದಾದರೂ ಸ್ಟ್ರೈಕುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್‌ಸೇಟ್.—ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೋ ಅವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಇಂತಹ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅವರು ಗುರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Development of Chitradurga District as a Place of Tourist Interest

321. Sri C. R. MOHAMED SAIFUDDIN (Chitradurga).—

Will the Minister for Labour be pleased to state:—

(*a*) whether Chitradurga district has been included for development as a place of Tourist interest; the names of places of tourist interest in the district ;

(*b*) the number of tourist Homes that have been constructed in the district ;

(*c*) whether these tourist homes are utilised properly ; if not the reason for the same ;

(*d*) the amount spent on development of Tourism in the District ?

Sri AZEEZ SAIT (Minister for Labour).—

(*a*) (i) Yes.

(ii) Chitradurga (Fort and Jamia Mosque), Vanivilasa Sagar, Jogimatti, Harihareswara temple.

(*b*) A Forest bungalow at Jogimatti and a Tourist Home at Vanivilasa Sagar Dam.

(*c*) The Forest lodge is being utilised; the tourist home at Vanivilasa Sagar is yet to be commissioned.

(*d*) Rs. 1.70 lakhs.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ಮಹಮದ್ ಸೈಫುದ್ದೀನ್.—ಟೂರಿಸ್ಟ್ ಸೆಂಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು ? ಆಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

† ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ಅದಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು. ಆದರೆ ವಾಣಿವಿಲಾಸ ಸಾಗರ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಪ್ರವಾಸಿ ಗೃಹವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭವಾಡುವ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಅಲ್ಲಿ ಇದೆ.